GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 63. *Lunĭ, Marțĭ 19 (31) Martie* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	**3 fl.**
„ șése „	**6** „
„ unŭ anŭ	**12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ	**9 francĭ**	în aurŭ séu în hârtiă cu adausulŭ agiului.
„ șése „	**18** „	
„ unŭ anŭ	**36** „	

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ binevoiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḑiarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

Brașovŭ, 18 (30) Martie 1885.

Scirile cele mai nouĕ sosite din Londra și din Petersburg, în privința cestiunei afgane, ne facŭ a crede, că Anglia și Rusia suntŭ în ajunŭ de a se încăera în Asia centrală. Pe când printr'unŭ mesagiu regalŭ se conchiamă reservele și milițiele englese, pe atuncĭ în Rusia, printr'unŭ ordinŭ alŭ ministerului de rĕsboiŭ, se conchiamă în serviciu activŭ oficerii concediațĭ și mai multe regimente stau gata de plecare spre granițele afgane.

Aceste mĕsurĭ de rĕsboiu, luate cu atâta grabă de cele douĕ puterĭ ce 'șĭ dispută domnia în centrulŭ Asiei, au pricinuitŭ mare tamere, că, isbucnindŭ rĕsboiulŭ între Anglia și Rusia, n'ar puté rĕmâné nesdruncinată nicĭ pacea europénă, cu tótă depărtarea în care se aflâ teatrulŭ rĕsboiului.

Temerea că rĕsboiulŭ bate la ușe e cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ o telegramă din Londra împărtășesce, că guvernul englesŭ a trimisŭ la Petersburg o depeșă, alŭ cărei tonŭ energicŭ îi dă caracterulŭ unui *ultimatum.* In acéstă depeșă, cabinetulŭ englesŭ provócă pe guvernulŭ din Petersburg, ca pe aḑĭ sĕ 'i dea unŭ rĕspunsŭ categoricŭ, décă e dispusŭ séu nu sĕ 'șĭ retragă trupele dela granițele afgane.

Nu putemŭ sci hotărîtŭ ce resultatŭ va avé acestŭ ultimatum; dér décă ținemŭ sémă de aceea, că Rusia a declaratŭ acum câteva ḑile, că prestigiulŭ sĕu nu'i permite a face acestŭ pasŭ umilitorŭ, și dacă nu perdemŭ din vedere, că ḑiarele guvernamentale ruse au spus'o pe față, că n'ar fi momentŭ mai favorabilŭ pentru Rusia de a 'șĭ esecutá vechiulŭ sĕu planŭ de cucerire în centrulŭ Asiei ca acum, când Anglia este rĕu încurcată în Egipetŭ, atuncĭ putemŭ spune cu probalitate, că semne de o pacînică aplanare a conflictului afganŭ nu esistă.

Dér mai e și o altă împrejurare, care ne face sĕ credemŭ, că guvernulŭ rusŭ nu este nicĭ decum dispusŭ a ceda cabinetului englesŭ în acéstă cestiune.

Deunăḑile Rusia a făcutŭ pașĭ pe lângă Pórta otomană, ca sĕ încheiă o alianță cu Turcia; acésta n'a putut'o obține Rusia, dér a primitŭ asigurarea, că Turcia va păstra cea mai strictă neutralitate.

O altă putere, din partea căreia mai caută guvernulŭ rusŭ sĕ se asigure, este Austro-Ungaria. Plecarea ambasadorului rusŭ din Viena Lobanoff, se ḑice că stă în legătură cu acésta și că elŭ ar fi fostŭ chematŭ la Petersburg, ca sĕ dea informațiunĭ, că ce atitudine va observa Austro-Ungaria în casulŭ unui conflictŭ între Anglia și Rusia.

Informațiunile lui Lobanoff se ḑice că suntŭ satisfăcĕtóre pentru Rusia: Austro-Ungaria va rĕmâné strictŭ neutră, deórece orĭce amestecŭ ar aduce după sine grele complicațiunĭ, precum și unŭ șirŭ de alte multe cestiunĭ, a cărorŭ resolvare nu e consultŭ sĕ se aducă acum la ordinea ḑilei.

Negreșitŭ că acésta vrea s'o scie și Rusia, că adecă Austro-Ungaria nu va porni înainte în peninsula balcanică, în absența Rusiei din Europa. Cei din Petersburg se temŭ fórte multŭ, că din încăerarea Rusiei cu Anglia vorŭ profita Germania și Austro-Ungaria, și numai acéstă temere a făcutŭ pe guvernulŭ rusŭ sĕ amâne de aḑĭ pe mâne o lovire în Asia centrală.

Odată asigurată Rusia din partea Germaniei și Austro-Ungariei, nu'i rĕmâne decâtŭ sĕ dea ordinŭ ca trupele rusescĭ sĕ trécă granițele afgane; căcĭ până acum cu tóte asigurările pressei vieneze că Austro-Ungaria nu se gândesce la nicĭ o nouă cucerire și anexiune, totușĭ guvernulŭ rusŭ era cuprinsŭ de neîncredere, mai cu sémă de când câte-va ḑiare austro-ungare au accentuatŭ, că momentulŭ este favorabilŭ pentru Rusia, care stă în bune relațiunĭ cu imperiile europene centrale, de a'șĭ mĕsura puterile cu Anglia.

Acéstă neîncredere a adusŭ după sine misiunea lui Lobanoff la Petersburg și, după cum amŭ spusŭ, resultatulŭ misiunei e îmbucurătorŭ pentru Rusia.

Acum atêrnă isbucnirea rĕsboiului de tonulŭ în care va fi scrisă depeșa-ultimatum a cabinetului englesŭ și dacă, după cum spunŭ telegramele din Londra, conține o amenințare pentru Rusia, atuncĭ rĕsboiulŭ este în ajunsŭ de a isbucni.

—o—

CRONICA POLITICĂ.

Proiectul de reformă adus de Tisza în camera deputaților a suferitŭ în a magnaților schimbărĭ radicale. Cei 150 membri numițĭ erau sĕ fiă recrutațĭ din rêndurile specialiștilorŭ pricepuțĭ, ei aveau sĕ pună mâna pe cârmă ajutațĭ de inteligința lorŭ. Aristocrația ungară a sciutŭ sĕ delăture acestŭ pericolŭ, conducĕtorii ei au prescrisŭ condițiunile, sub cari arŭ fi gata sĕ priméscă proiectulŭ de reformă și Tisza s'a datŭ după ei. Astfelŭ fruntea camerei magnaților o vorŭ forma cei 210 magnațĭ marĭ proprietarĭ, pe lângă cari se vorŭ adăoga cei 26 episcopĭ, așa că direcțiunea conservativă se va sprijini pe 250 voturĭ. Elementulŭ fluctuantŭ îlŭ vorŭ formá cei 50 representanțĭ ai nobilimei declassate și cei 30 membri numițĭ, alŭ cărorŭ numĕrŭ se póte ridicá la 50. Caracteristica nouei camere este cea mai reacționară ce se póte închipui: cea feudală. Nobilimea înaltă maghiară a repurtatŭ unŭ strălucitŭ triumfŭ, ea se închiagă într'o nouă castă, curățită de nobilimea cu mai puținŭ séu fără posesiunĭ, reservându'șĭ o influență de căpetenià în legislațiunea și desvoltarea Ungariei. Pentru acestŭ prețŭ s'a împăcatŭ nobilimea cu regimulŭ lui Tisza. Reformei camerei deputaților îi urméză dar după 37 de anĭ reforma camerei magnaților, care nicĭ odată nu a avutŭ prea multe simpatii în rêndurile partidei liberale. Dar Tisza este și adĭ conducĕtorulŭ acestei partide și ea va ratifica pactulŭ încheiatŭ de ministrulŭ președinte cu magnații. Legea va deveni faptŭ dar, — ḑice »N. F. Presse« — ne tememŭ că frumósele ḑile dela Araniuez ale ... tru parlament ... douĕ camere e deslănțuită și ea ascunde mieḑulŭ multorŭ conflicte, cacĭ numai democratică nu se póte numi o astfelŭ de cameră, ca cea nouă a magnaților.

*

Referitorŭ la conflictulŭ dela hotarele afgane se anunță, că în urma unui decretŭ alŭ Reginei Angliei, ce s'a cetitŭ în camera comunelorŭ, s'a decisŭ conchemarea reserviștilorŭ și miliției. Desbaterea acestui decretŭ se va începe aḑĭ Lunĭ. Décă camera va ratifica conchemarea acésta, despre ce abia ne mai putemŭ îndoí, atuncĭ fără a o puté socotí dreptŭ o ilustrare a unei mobilisărĭ alarmătóre, acéstă mĕsură o putemŭ luá dreptŭ o esceptională întărire a puterei armate englese — împrejurare care dovedesce seriositatea actualei stărĭ a regatului. Reservele suntŭ 39,244 și miliția 30,814 ómenĭ. Pe lângă eceste veștĭ, mai putemŭ însemná și o vorbă a principelui de Wales, care se află acum în Berlinŭ și care ar fi ḑisŭ către unŭ demnitarŭ rusŭ: „Acum credŭ că o sĕ ne batemŭ câtŭ mai curêndŭ.«

*

Perderea suferită de Francezĭ în Tonking a produsŭ în o ședință a camerii franceze o încordată dispută. Din drépta și din stênga se îndreptară numeróse, atacurĭ asupra ministrului președinte, care nu-i vorbă, se apĕrà voinicesce, dér nu putù desvinovăți ne mai sfîrșita amênare a cestiunii acesteia. Jules Ferry dise, că lovirea dela Bang-Bo a fostŭ numai o »ciocnire,« pe care vitejii generalĭ și soldațĭ o vorŭ repara câtŭ mai de grabă. Generalulŭ Negrier, mulțămită ajutórelorŭ primi a doua ḑi după perdere, va sci sĕ întórcă no... culŭ rĕsboiului érășĭ pe partea sa. Ce privesce reînoi... păcei, după lupta dela Bang-Bo, nu se póte spera, ... pricină că Chinezii vorŭ începe a crede érăși, că sun... „neînvincibilĭ“ — credință, care de bună sémă îi va ... plea de o mândriă, ce se va pronunțá și în relațiu... a Chinei cu tote statele Europei. — Astfelŭ de scene s... vorŭ mai urma în camera deputaților francezĭ, avênd... ministrulŭ sĕ mai rĕspundă și la alte interpelărĭ; el... vorŭ fi socotite de Chinezĭ dreptŭ o dovadă, că nu tótă Francia e însuflețită pentru gloria armatelorŭ sale, credință, care încă va contribui la întărirea opozițiunei Chinei. Ba bărbații de statŭ chinezĭ suntŭ de părere, că rĕsboiulŭ cu China nu e decâtŭ o afacere privată a d-lui Jules Férry și nicĭdecum o afacere ce intereséză pe toțĭ Francezii; ei judecă, cum se vede, cestiunea orientându-se după relațiunile din patria lorŭ.

—o—

Incă o circulară.

Brașovŭ 18 Marte 1885.

Unulŭ din corespondenții noștri din Selagiu se mirá, că de ce în așa de puține comune s'au făcutŭ parastase întru memoria martirilorŭ dela 1785. Intr'adevĕrŭ este de admiratŭ nepăsarea, de care se facŭ culpabilĭ mare parte din preoții noștri în vremurile aceste grele și periculóse. Dar vremurile n'arŭ fi așa grele și periculóse, dacă tóte ar depinde numai dela viața preoților noștri. Vitrega nóstră sórte a voitŭ, ca preoții tocmai în aceste timpurĭ dificile sĕ aibă în fruntea lorŭ unŭ archiereu, care nu sêmte românesce și este străinŭ cu totulŭ de trebuințele, dorințele și aspirațiuniel credincioșilorŭ sĕi. Acestŭ archipăstorŭ, de când pórtă cârja archieréscă n'a stăruitŭ decâtŭ numai spre înstrăinarea preoțimei române de ... A devenitŭ fatalŭ pentru nația română ... acestui prelatŭ, care tinde a ne latinisá ... ritulŭ nostru orientalŭ românescŭ și car... sfiesce de a păși față cu credincioșii sĕi î... dulŭ celŭ mai despoticŭ, spre a aduce se... dușmanilorŭ causei nóstre naționale.

Dar nu mai trebue sĕ vorbimŭ multe, căcĭ destulŭ de bine o caracteriséză activitatea Il... tritățiĭ sale episcopului S z a b o din Gherla ... torulŭ cerculară, care l'a trimisŭ și ... preoț... eparhiote cu ocasiunea parastaselorŭ ... și Cloșca: ... Colomanŭ

Nr.

delene s'ar intenţiona a se ţinê în 28 a lunei curente serbarea aşa numită Horia şi Cloşca cu serviciu divinŭ, dreptŭ aceea amŭ aflatŭ de bine a oprí sub cea mai grea rĕspundĕtate orĭ ce serviciu sacru, ce doră s'ar intenţioná a se ţiné din aceea împrejurare, deórece acésta este o demonstraţiune neiertată şi antipatriotică, notificândŭ Frăţia Ta numai decâtŭ şi fără nicĭ o amênare disposiţiunea presentă clerului tractualŭ.

Gherla, la 25 Februarie 1885.

Ioanŭ m. p., epp.

Prigonirea unui preotŭ românŭ.

Ni se scrie, că d. Petru Vlasa, vice-protopopulŭ Indolului, pentru articolulŭ cu data Martie publicatŭ în Nr. 41 alŭ „Gazetei," în care arăta din ce causă nu a celebratŭ parastasŭ pentru Horia, Cloşca şi Crişanŭ, în urma acţiunei fiscalului dela tabla regéscă cu ḑiua de 23 Martie a fostŭ trasŭ la rĕspundere prin judecătorulŭ tribunalului Nagy Zsigmond, aducêndŭ sentinţă de a se pune causa sub cercetare specială. In contra acestei sentinţe s'a însinuatŭ recursŭ la tribunalŭ.

Aşa dară prigonirile în contra nóstră devinŭ pe ḑi ce merge totŭ mai violente, căcĭ suntemŭ uaţĭ de două focurĭ: de societatea maghiară cu entrulŭ în Cluşiu şi de organele puterii, merêndŭ amêndouĕ mână în mână. La ce sfêrşitŭ orŭ duce tóte acestea nu putemŭ sci, dar la unŭ sfêrşitŭ de bună sémă că nu.

Probe de cultură maghiară.

Din apropierea Blaşiului, 27 Martie 1885.

Domnule Redactorŭ! Pre ḑiua de 21 Martie, întêia sĕptĕmână din paresimĭ — a fostŭ conchematŭ sinodulŭ tractualŭ alŭ tractului gr. cat. Blaşiu, în comuna Crăciunelŭ. La acestŭ sinodŭ s'au presentatŭ preste preoţĭ, cei nepresenţĭ avêndŭ cause suficiente escusatŭ. — După programulŭ avutŭ, întêiu s'a celebratŭ sânta liturgiă; după aceea Reverend. domnŭ protopŭ tractualŭ Alimpiu Blaşianŭ a salutatŭ cu bucuriă preoţii adunaţĭ, ḑicêndu-le unŭ „Bine aţĭ venitŭ fraţilor!« — şi după facerea istoricului anului espiratŭ, dorindŭ tuturora tăriă atâtŭ morală câtŭ şi corporală viitóră spre a învinge tóte greutăţile, ce din tóte părţile suntemŭ norocoşĭ a le întêmpiná — a învitatŭ pre fratele Ioanŭ Handrea parochulŭ Mănaraḑii, a ţiné diserţiunea cu care era însărcinatŭ. După acestea au urmatŭ mărturisirea preoţilorŭ, şi pre când toţĭ meditamŭ umblându-ne împrejurulŭ bisericei din Crăciunelŭ sitŭ chiar lângă linia ferată — punctŭ la 12 ore din ḑi cea trenulŭ Omnibus — dela unŭ vagonŭ amŭ vêḑutŭ numai că sĕ deschidŭ ferestrile; şi de acolo eşia o detunătură de înjurii asupra nóstră, de gândeai că suntŭ nesce bestii din munţĭ, aduse pentru prima dată printre ómenĭ. Nu ne puteamŭ veni îndată în minte, că ce ar fi, fiindŭ ocupaţĭ cu alte lucrurĭ, încâtŭ totŭ ce vedeamŭ nu făcea nicĭ o impresiune asupra nóstră, — dér vĕḑêndŭ totŭ junime maghiară şi sciindŭ, că dela gimnasiulŭ (colegiulŭ) din Aiudŭ, sau datŭ vacanţe pe sĕrbătorĭ — îndată neamŭ adusŭ aminte că suntŭ studenţĭ, copii Ungurilorŭ, poporului destinatŭ a »civilisá orientulŭ« şi cărora profesorii le-au datŭ instrucţiune cum sĕ se pórte pe acasă, ca sĕ vadă ómenii, că suntŭ crescuţĭ la carte şi că are sĕ iasă din ei odinióră cetăţenĭ »pacînicĭ« şi „iubitorĭ« de naţiunile conlocuitóre.

Mare ne-a fostŭ indignaţiunea şi ne-amŭ ḑisŭ unulŭ altuia: noi sperămŭ, frate, de bine asupra patriei nóstre dér înzadar, căcĭ vedĭ rădăcina rĕului până unde s'a întinsŭ: Maghiarii prin scoli instruéză tinerimea la ură şi dispreţŭ contra a totŭ ce nu-i maghiarŭ.

Onóre dar profesorilorŭ din Aiudŭ — ţignéscă-le sântele sĕrbătorĭ, precum ne-au ţignitŭ nouĕ salutările, ce le-amŭ primitŭ din gura discipulilorŭ dumnealorŭ, şi le gratulămŭ asupra progresului în cultura maghiară, spre care scopŭ sĕ mai pregătesce şi reuniunea din Cluşiu cu filiele ei.

Eu unulŭ suntŭ de părere, că Maghiarii nu se mai civiliséză câtŭ e lumea, dacă şi în veaculŭ acesta tinerimea, care învaţă carte, strigă ca sĕlbaticii după cei de altŭ neamŭ decâtŭ ei. **Unŭ preotŭ presentŭ.**

SCIRILE ḐILEI.

In ḑiua Floriilorŭ la biserica Sf. Treimĭ din cetate părintele Bartolomeu Baiulescu a ţinutŭ o predică de mare interesŭ despre însemnătatea acestei sĕrbătorĭ, avêndŭ în faţa d-sale biserica plină de ascultătorĭ. Cuvintele pĕtrundĕtóre ale zelosului preotŭ aŭ ţinutŭ pe ascultătorĭ într'o încordată atenţiune până la fine.

—0—

Ministrulŭ de culte unguresců a interḑisŭ pentru tóte scólele slovace întrebuinţarea cărţii de cântece, redigeată de institutorulŭ Carolŭ Ruppeldt din Lipto-Sân-Miclăuşŭ, «Vencek slovenskych narodnich piesni», sub motivŭ că conţine cântece panslavistice periculóse statului şi aţâţătóre în contra naţiunei maghiare.

—0—

Lângă şoséua Feléculul dela Cluşiu s'a găsitŭ într'o ólă pe câmpulŭ de porumbŭ (cucuruzŭ) cadavrulŭ unui copilŭ în vârstă de 4 până la 5 ḑile.

—0—

Citimŭ în »Monitorulŭ oficialŭ« din Bucurescĭ: Joi, 14 Martie, aniversarea proclamărei regatului, la órele 10 jum. diminéţa unŭ Te-Deum s'a oficiatŭ în sânta Mitropoliă de vicarulŭ Mitropoliei în presinţa II. PP. SS. LL. Mitropoliţilorŭ ţĕrei, înconjuraţĭ de înaltulŭ clerŭ. La acestŭ serviciu divinŭ se aflau faţă d-nii miniştri, d. preşedinte alŭ Adunărei deputaţilorŭ, casa regală, mai mulţĭ domnĭ senatorĭ şi deputaţĭ, funcţionarii superiorĭ ai autorităţilorŭ publice, ofiţerii generalĭ şi superiorĭ aflaţĭ în Capitală, precum şi multe alte persóne de distincţiune. O gardă de onóre se afla înşiruită în curtea Mitropoliei. La órele 12 din ḑi, MM. LL. Regele şi Regina au primitŭ consiliulŭ de miniştri, care a adusŭ Suveranilorŭ felicitărĭ pentru aniversarea proclamărei regatului prin următórele cuvinte: „Sire! Ḑiua de 14 Martie va fi totd'auna o ḑi de mare serbare pentru ţară. In acéstă ḑi s'a încoronatŭ munca seculară a poporului românŭ. Dar fără înţelepciunea şi conducerea Maiestăţei Vóstre, visulŭ de aurŭ alŭ multorŭ generaţiunĭ nu ar fi pututŭ deveni unŭ faptŭ îndeplinitŭ, astfelŭ numele Maiestăţii Vóstre şi alŭ dinastiei Vóstre este şi rĕmâne nedespărţitŭ de renascerea nóstră naţională şi va fi pronunţatŭ în vecĭ cu respectŭ şi iubire. Sĕ trăiţĭ Maiestatea Vóstră şi M. S. Regina, spre a serbá încă mulţĭ şi îndelungaţĭ anĭ acéstă ḑi fericită, plinĭ de bucuriă ca şi întregŭ poporulŭ pe care îlŭ conduceţĭ cu atâta vigóre pe calea mărirei!«—Maiestăţile Lorŭ au binevoitŭ a exprima viile Lorŭ mulţumirĭ pentru aceste urărĭ bine simţite. Cu acéstă ocasiune Auguştii noştri suveranĭ au primitŭ numĕrate telegrame de felicitărĭ din tóte unghiurile ţĕreĭ câtŭ şi din strĕinătate. In capitală unŭ mare numĕrŭ de persóne s'au grăbitŭ a exprima felicitările lorŭ prin înscrierĭ la Palatŭ.

—0—

„Românulŭ« anunţă, că în curêndŭ graniţele Austro-Ungariei se vorŭ deschide esportului de vite din România. D. comite Kalnoky, ministrulŭ afacerilorŭ strĕine al Austriei, stăruesce energic la Pesta pentru câtŭ mai neîntârḑiata deschidere a graniţelor.

—0—

La 15 Martie séra, spune »Românulŭ«, între orele 7 şi 8, imediatŭ după terminarea şedinţei, a isbucnitŭ unŭ incendiŭ în localulŭ Camerei deputaţilorŭ din Bucurescĭ. Foculŭ a isbucnitŭ în partea, unde se află bufetulŭ şi uşa pe unde intră deputaţiĭ în sala şedinţelorŭ. Invelitórea din acéstă parte a localului a fostŭ distrusă de flacărĭ şi de pompierĭ, ca sĕ apere partea din susŭ unde e sala şedinţelorŭ. Pompierĭ sosindŭ în numĕrŭ fórte mare şi la timpŭ, archiva, biblioteca cum şi mobilierulŭ secţiunilorŭ aŭ scăpatŭ, fiindŭ scóse afară şi grămădite în curtea Mitropoliei. Partea din susŭ, pe unde începe sala şedinţelorŭ, a rĕmasŭ neatinsă. Pe la orele 9 şi jumĕtate pompierĭ erau încă ocupaţĭ cu stingerea şi cu dis-trugerea învelitórei părţilorŭ aprinse. Nicĭ un accidentŭ nu s'a întêmplatŭ. Unŭ numerosŭ publicŭ alergase la loculŭ sinistrului.

—0—

Academia română în şedinţa de Vinerĭ a acordatŭ premiulŭ Eliade Rădulescu de cincĭ mii lei, cu 16 voturĭ contra 6, d-lui N. Densuşianu pentru scrierea intitulată »Revoluţiunea lui Horia în Transilvania şi Ungaria în anulŭ 1784—1785.«

—0—

Concertulŭ-serată datŭ de capela orăşenéscă sub conducerea d-lui maestru de capelă A. Brandner, Dumineca séra, alŭ cărui programŭ l'amŭ fostŭ anunţatŭ în Nru trecutŭ, a fostŭ de astă dată fórte bine şi de un publicŭ alesŭ cercetatŭ. Despre execuţiunea pieselorŭ credemŭ că va ajunge să spunemŭ, că nu a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ. Atâtŭ solurile d-lorŭ Max Krause, Franz Kling, şi G. A. Krankemann, cât şi celelalte piese fură acompaniate de cele mai frenetice aplause, ba unele ca „O nópte pe Tâmpa», valsŭ de I. Mureşianu şi «Die schöne Polin», polca mazur de Millö-ker, trebuiră repetate. Dorimŭ ca aceste frumóse şi amusante serate musicale, cari vorŭ continua credemŭ şi d'aci încolo, sĕ fie pe câtŭ se póte de bine cercetate fiindŭ convinşĭ, că fiă-care va avea aceiaşĭ satisfacţiă, pe care a avut'o de sigur publiculŭ asistentŭ de Duminecă séra.

—0—

Preoţii ortodocşĭ din Bulgaria s'au pusŭ în grevă; tóte bisericile au fostŭ închise Dumineca trecută, preoţii refusă chiar cuminecătura. Causa acestei greve este, că Sobrania a ştersŭ din bugetŭ suma de 850,000 francĭ destinată pentru plata lefilorŭ preoţilorŭ. Greva e organisată de oposiţiă; se crede însĕ că ea nu va ţiné multŭ.

Principiile anarchiştilorŭ.

(Urmare şi fine).

Doctrinele acestui revoluţionarŭ rusŭ degeneréză totŭ mai tare — elŭ laudă în fine chiar şi omorulŭ, sĕvêrşitŭ din cause politice!

Comuniştii s'au păḑitŭ câtŭ sĕ póte de acéstă doctrină diavoléscă. Când era Bakunin de 60 de anĭ a propagat'o din nou — şi din nenorocire — cu succesŭ. Atentatele afurisite ale nihiliştilorŭ europenĭ suntŭ conse-

---

FOILETONŬ.

Martirii Crucii din ambele Dacii.

Suntŭ apróре treiḑecĭ de anĭ, de când a apărutŭ sub titlulŭ acesta în tipografia naţională din Bucurescĭ*) o scriere fórte interesantă, e cărei autorŭ cu numele de I. D. Petrescu era p'atuncĭ unŭ simplu învĕţătorŭ în satulŭ Rucărŭ, mai târḑiu în Câmpulungŭ, ér până la 1848 a fostŭ în funcţiunea de paracliserŭ (crâsnicŭ, fĕtŭ) la episcopia din Buzĕu.

Scrierea de care vorbimŭ a dedicat'o autorulŭ ei, care şi-a culesŭ tóte cunoscinţele şi datele numai din cărţile bisericescĭ, junimei de caracterŭ şi de principii din oraşulŭ Câmpulungŭ.

Pentru junimea română de caracterŭ şi de principii din ḑilele nóstre va fi fórte folositorŭ a cunósce ideile nobile, ce a condusŭ pe acelŭ învĕţătorŭ şi de a luá esemplu viu dela faptele martirilorŭ crucii din ambele Dacii, pe carĭ îi citéză elŭ şi pe carĭ îi completă adaugêndŭ pe acei adevĕraţĭ apostolĭ ai poporului românŭ, cu nobilă abnegaţiune personală au luptatŭ pentru isbênda marelorŭ principie ale creştinismului şi ale esistenţei nóstre naţionale.

Trăimŭ într'o epocă grea şi ameninţătóre pentru viaţa nóstră naţională şi se pare, spre durerea nóstră, că totŭ mai multŭ slăbesce în noi sĕmţulŭ nobilŭ de abnegaţiune şi de sacrificii personale pentru marile idealurĭ ale vieţei nóstre naţionale. In astfelŭ de timpurĭ simţimŭ mai multŭ ca orĭ şi când lipsa de caractere firme şi neşovăitóre şi a nóstră firmă convincţiune este, că aceste caractere nu se potŭ formá decâtŭ numai avêndŭ mereu dinaintea ochilorŭ figurile pline de abnegaţiune, de iubire şi de devotamentŭ curatŭ şi de nobile sentimente religióse şi naţionale din istoria némului romănescŭ.

Incepemŭ cu reproducerea introducţiunei din cartea amintită. Eată ce scrie despre adevĕratulŭ şi genuinulŭ christianismŭ învĕţătorul dela Câmpulungŭ:

> «Celŭ ce va învĕţa şi va
> «face aceea ce învaţă, acela
> «mare se va numi întru
> «împĕrăţia cerului.
>
> Krist. (Evang).

Sentimentulŭ religiosŭ este înnăscutŭ în omŭ, ca sentimentulŭ amorului şi alŭ frumosului. Incă din cei mai obscurĭ secolĭ, religiunea s'a simţitŭ, mai multŭ séu mai puţinŭ, în sufletulŭ popórelorŭ celorŭ mai antice. Orĭ ce doctrină, orĭ ce naţiune, orĭ ce societate, care n'a fost basată pe religiune, a căḑut din esistinţa sa morală şi politică. Religiunea a fostŭ şi va fi, pentru naţiunile barbare, prima şcólă de morală şi de filosofiă. Creştinismulŭ a fostŭ şi va fi, în toţĭ secoliĭ, farulŭ civilisaţiunei societăţilor, şi, înparte, alŭ omului; fără religiune, omulŭ ar fi fostŭ şi aḑi totŭ unŭ animalŭ brutŭ, unŭ sĕlbatecŭ, ca acumŭ 7000 de anĭ. Viaţa omului, fără morala divină, ar fi fostŭ unŭ şirŭ de nefericirĭ şi mórtea lui unŭ actŭ de disperare.

Fiecare naţiune îşi avù legislatorulŭ ei divinŭ, care era poetŭ: Bramma la Indienĭ, Confucius la Chinezi, Zoroastru la Perşĭ, Ammon la Egiptenĭ, Apollon la Grecĭ, Numa la Romanĭ; însă dintre toţĭ reformatorii religioşi ai antichităţiĭ, Moise fù celŭ mai mare, fiindŭ omulŭ celŭ mai genialŭ şi mai liberalŭ: sórele între planeţĭ! Moise formă prima societate-modelŭ, basată pe Dreptate şi Libertate. După 2000 de anĭ, Mosaismulŭ născù Creştinismulŭ. Reforma lui Christŭ e cea mai perfectă dintre tóte reformele religióse, fiindŭ cea mai apropiată de natură şi mai conformă cu inima omului şi trebuinţele lui. Creştinismulŭ luă biserulŭ sĕu divinŭ îndată după sugrumarea Cuvêntului de Caiafele şi Pilaţii secolului sĕu, elŭ rĕsturnă cu crucea tóte obstaculile şi îşĭ întinse sceptrulŭ sĕu de trestiă până la cele mai ascunse unghiurĭ ale globului. Dér acéstă religiune nu era astfelŭ la începutŭ cum o făcù clerulŭ mai în urmă, **sângerósă şi idolatră.** Mielulŭ evangelicŭ fù

*) »Martirii Crucii din ambele Dacii« de I. D. Petrescu, cu ... D. Aricescu. Bucurescĭ, tipografia naţională a I... 1856.

cvenţele doctrinelorŭ lui Bakunin. Eată cum sĕ esprimă elŭ despre omorŭ:

»Deórece noi nu admitemŭ altă activitate, decâtŭ numai nimicirea, recunóscemŭ că forma, în care trebue sĕ se manifeste acéstă activitate, póte fi fórte diferită: veninŭ, pumnalŭ, streangŭ etc. Revoluţiunea sfinţesce tóte fără deosebire...... Astfelŭ se potŭ apucá tóte capetele tinere şi sănătóse de lucrarea sfântă, care constă în stîrpirea rĕului, curăţirea pămêntului rusescŭ cu focŭ şi sabie, unindu-se frăţesce cu cei ce facŭ totŭ aşa în Europa.«

In chipulŭ acesta Bakunin a cercatŭ sĕ stîrnéscă în poporŭ încrederea în puterile proprii şi s'o întrebuinţeze în favorulŭ causei sale.

In publicaţiunile sale s'a feritŭ de a dá anarchiştilorŭ ansă sĕ cugete la datorinţele morale séu sĕ aibă considerare câtŭ de puţină de societate; din contră le-a lăudatŭ planulŭ negativŭ şi neschimbăciosŭ, planulŭ nimicirei absolute.

Insĕ, deşi în fine i-a succesŭ, a-şi cam rĕspândí doctrinele sale, totuşi mărturisesce singurŭ, că mai e încă multŭ de făcutŭ, şi adecă: a convinge şi omenimea afară din Europa, pe Chinesi, Negrii, etc. despre mărimea »idealei« sale reforme sociale.

Bakunin scie da şi aici sfatŭ. Lucrătorii din ţĕrile necivilisate suntŭ risipiţi printre naţiunile civilisate, aşa d. e. Chinezii în California. Aici îşi vorŭ însuşi cu vreme doctrinele despre libertate, egalitate şi solidaritate şi întorcêndu-se în patriă le vorŭ comunicá connaţionalilorŭ lorŭ.

Astfelŭ cu timpulŭ întréga omenime se va preface într'o associaţiune mare federalistă-anarchistă.

După mórtea agitatorului principiile lui s'au rĕspânditŭ şi mai departe, le succese chiar a se lăţi şi pe pămêntŭ germanŭ — mai ântéiu în Austria.

Când s'a începutŭ apoi în Rusia era atentatelorŭ, a fostŭ naturalŭ ca anarchiştii sĕ o salute cu bucuriă. Ba, când întréga lume civilisată urgisea atentatele unui Hödel şi unui Nobiling la viaţa bĕtrânului monarchŭ alŭ Germaniei, federaţiunea anarchistilorŭ jurassici a avutŭ curagiulŭ a cualificá faptele acestorŭ miserabili ca acte revoluţionare, cari merită recunoscinţă.

Legea esceptională, care s'a făcutŭ în Germania în urma atentatelorŭ, contra socialŭ-democraţiei, a avutŭ între altele urmarea, că unii din acéstă partidă s'au aruncatŭ în braţele anarchismului. Astfelŭ a fostŭ Ioanŭ Most, conducĕtorulŭ de odinióră alŭ mişcărei lucrătorilorŭ din Berlin.

Fiindcă de atunci a devenitŭ dătătorŭ de tonŭ alŭ tuturorŭ anarchiştilorŭ din Europa şi America, sĕ-lŭ privimŭ puţinŭ mai de aprópe.

De origine socialŭ-democratŭ şi ca atare in 1874 şi 1877 representantŭ alŭ cercului Chemnitz în Reichstagulŭ germanŭ, a trebuitŭ sĕ sufere ca redactorŭ-şefŭ alŭ diarului »Berliner freie Presse« în 1878 pedépsă, restrîngere in libertatea sa, de care scăpă fugindŭ la Londra. Aci publică elŭ de pe la începutulŭ anului 1879 o fóiă sĕptĕmânală »Freiheit,« care s'a lăţitŭ în Germania sub diferite titule: »Madai,« »Forckenbek,« »Reichsanzeiger,« »Nemesis« etc. Diarulŭ sĕu, la începutŭ în sensulŭ strictŭ alŭ cuvêntului socialŭ-democratŭ, deveni totŭ mai radicalŭ şi mai revoluţionarŭ, aşa că partida lucrătorilorŭ germani se vĕde în fine necesitată a crea unŭ altŭ organŭ, care sĕ represinte vederile sale: cunoscutulŭ »Socialŭ-democratŭ« din Zürich. Acum trecù Most în tabĕra anarchismului, organulŭ sĕu »Freiheit« fù recunoscutŭ în congresulŭ anarchiştilorŭ din Elveţia 1881 ca organŭ alŭ congresului.

Stilulŭ diarului deveni totŭ mai fanaticŭ şi revoltătorŭ. Şi când a căḑutŭ ţarulŭ Rusiei jertfă bombelorŭ nihiliste, Most a fostŭ destulŭ de curagiosŭ sĕ provóce popórele Europei a imitá acéstă oribilă faptă. Acum îşi perdù şi poporulŭ englesŭ rĕbdarea; Most fù condamnatŭ de curtea juraţilorŭ la 16 luni închisóre.

De astă dată n'a pututŭ scăpá agitatorulŭ de armele dreptăţii. După ce îşi împlini pedépsa se duse la New-York, unde se transferă şi redacţiunea diarului »Freiheit«. De aci caută elŭ şi acum a-şi rĕspândi doctrinele sale, contra aderenţilorŭ din partida socialŭ-democratică, cari le condamna. In New-York a publicatŭ o broşură »Die freie Gesellschaft«, în care se presentă pe sine ca »întemeiătorulŭ anarchismului scientificŭ« bătêndu-şi jocŭ de Proudhon, deşi dela acesta a rĕmasŭ totŭ ceea ce s'ar puté aduce în óre-care-va legătură cu »sciinţa« (!) anarchismului.

In cele următóre aruncămŭ o privire peste vederile lui Most, cari, cum amŭ disŭ, le împărtăşescŭ aḑi şi anarchiştii din Austria, Germania, Elveţia şi America.

In critica stărilorŭ actuale de lucruri, ca şi a statului, Most repetéză ideile lui Bakunin.

Din contră în ce privesce construirea societăţii viitóre, purcede agitătorulŭ germanŭ şi mai anarchisticŭ. Pe când Bakunin a admisŭ unŭ felŭ de »comună,« Most nu admite nici acésta.

Tóte trebuinţele omului — ḑice elŭ — trebuescŭ satisfăcute prin grupe, ce au sĕ se formeze între ómeni ţinêndu-se contŭ pe voinţa liberă a fie-căruia. Posesiunea mijlócelorŭ de producţiune (capitale, pămêntŭ,) cari competŭ întregei societăţi, trebue lăsată unei grupe câtŭ timpŭ ea nu va încerca a strica alteia, ceea ce s'ar putea face prin urcarea în preţŭ a productelorŭ. Spre a împedeca acésta se vorŭ institui de societate birouri constătătóre din ómeni pricepĕtori de lucruri, cari au sĕ socotéscă, câtă muncă cere fiecare marfă. Astfelŭ va fi cu putinţă a face pentru fiecare marfă unŭ preţŭ potrivitŭ, peste care asociaţiunile nu potŭ trece nici când cu vinderea mărfurilorŭ. De acésta au sĕ îngrijéscă şi consumenţii, cari încă îşi au organisaţiunile lorŭ libere, însărcinate cu cumpĕrarea articolilorŭ. Asociaţiunile consumenţilorŭ după părerea anarchiştilorŭ germani, trebue sĕ existe, pentrucă în societatea viitóre negustorii numai au locŭ.

Că în ordinea »ideală« femeia are întru tóte aceleaşi drepturi ca bărbatulŭ, după Most, se înţelege de sine. Căsătoria n'are de a face nimicŭ cu biserica, ba nici cu statulŭ şi trebue sĕ se baseze pe aplicările şi înclinările acelora, cari suntŭ înrudiţi.

Relaţiunile sociale se vorŭ regulá prin congrese convocate din când în când anume pentru acestŭ scopŭ. In loculŭ legislaţiunei este »hotărîrea« societăţii.

Şi în ce privesce prefacerea vieţii comune de aḑi în cea viitóre Most se alatură la părerea lui Bakunin.

Sufragiulŭ universalŭ trebue delăturatŭ, o reformă a societăţii pe cale pacínică şi legală e imposibilă. Singurulŭ mijlocŭ de îmbunătăţire este revoluţia socială. Pregătirea acesteia este problema anarchiştilorŭ. Agitaţiunea »cu sistemŭ în scopulŭ revoluţiunei« — étă parola, pe care a publicat'o congresulŭ internaţionalŭ alŭ anarchiştilorŭ din Pittsburg (anulŭ 1883) la propunerea lui Most în »proclamaţiunea« sa socială.

De aceea se recomandă completa nimicire a sistemului actual prin ori-ce fel de mijlóce. E datoria anarchiştilor a lăţi aceste vederi, nu numai cu cuvêntul, ci şi cu fapta.

Ce-i drept, agitatorul german recunósce cu părere de rĕu, că întréga reacţiune de odată nu e posibilă. Dar, »esecutarea la mórte« a singuraticilor promovéză în grad mare lucrarea anarchiştilor; căci lăsând la o parte propaganda, bogaţii de sigurŭ că vorŭ tremurá cu bogăţia lorŭ, caci »vorŭ întâlni pe tatălŭ Lynch pe tóte potecile, care mâniosŭ şi resolutŭ îi ameninţă cu pumnalulŭ rĕsbunărei.«

După ce în decursulŭ timpului va reuşí agitarea maselorŭ poporului la revoltă şi anarchiştii vorŭ triumfá, atunci spre a completá victoria, vorŭ stârpi pe toţi proprietarii. »Ce ar mai rĕmânea din nebăgare de sémă din grupa capitaliştilorŭ, ar fi unŭ ghimpe în noulŭ corpŭ alŭ societăţii; ar fi deci o nebuniă şi o crimă, dacă n'ar stârpi cu desĕvêrşire acéstă liftă de parasiţi.« Totŭ deodată Most îşi dă silinţa a linişti lumea, căci nu se vorŭ comite multe măcelurí. In Germania, crede elŭ, că s'ar şterge din lumea acésta »numai« douĕ milióne de ómeni şi mórtea lorŭ ce'i dreptŭ — ca sĕ nu provóce o compătimire rĕu aplicată — se va esecutá câtŭ se póte de umanŭ, cam cu ajutorulŭ electricităţii.«

Până atunci este ori şi ce mijlocŭ contra clasei domnitóre permis, ba chiar şi impus; şi înainte de tóte n'are nici un anarchistŭ sĕ se teréscă de jafŭ şi omorŭ.

Conformŭ acestorŭ oribile învĕţături este esplicabil, de ce când s'a golit casa partidei anarchiste, presa acesteia a propusŭ simplu sĕ se jefuiască cei mai buni capitalişti, de óre-ce fie-care proprietarŭ e în câtva responsabilŭ pentru sistemulŭ actualŭ.

Şi, — din nenorocire! — întêmplările de curêndŭ şi de mai 'nainte dovedescŭ, că nebunele învĕţături ale propagandei anarchiste au avutŭ prea mare succesŭ: un succesŭ, care nu se póte tăgădui.

După ce părerile anarchiste revoluţionare şi-a găsitŭ aderenţii lorŭ, după ce omorulŭ tuturorŭ, celorŭ ce susţinŭ ordinea socială de aḑi, s'a aprobatŭ principialŭ, — e numai cestiune de timpŭ, când vorŭ începe anarchiştii ataculŭ asupra proprietarilorŭ, punêndŭ averea acestora în serviciulŭ anarchismului ad majorem anarchisimi gloriam!

. . . .

Noi din fericire încă nu ne-am molipsitŭ, dar nici sĕ nu ne molipsimŭ; şi după ce odată din esperienţa altorŭ popóre civilisate cunóştemŭ fatalele urmări ale unorŭ astfelŭ de doctrine nebune, sĕ ne ferimŭ de ele, ca de focŭ!!

DIVERSE.

O arestase sensaţională. — Intr'una din ḑilele sĕptămânei trecute a fostŭ arestatŭ în Viena în locuinţa sa, baronulŭ Rudolfŭ Potier des Echelles, căpitanŭ în armata austriacă. Causa arestării este, că numitulŭ oficerŭ ar fi făcutŭ întrebuinţare neertată de nisce desemnuri şi scrieri militare, cari se ţinŭ de totŭ secrete. După cum comunică foile din Viena, bănuéla autorităţii militare din Viena asupra numitului căpitanŭ a fostŭ stêrnită printr'o împărtăşire a guvĕrnului Germaniei, că la unŭ oficerŭ strĕinŭ, care a fostŭ arestatŭ pentru înaltă trădare, s'a aflatŭ o epistolă, în care numele căpitanului Rudolfŭ baronŭ Potier des Echelles se amintesce în modŭ de totŭ compromiţĕtorŭ. Se ḑice, că chiar şi unŭ oficerŭ prusianŭ este amestecatŭ în afacerea acésta. Se ḑice mai departe, că planuri despre fortăreţe şi alte fortificaţiuni au fostŭ puse la disposiţiunea unui birou din Copenhaga.

O dramă familiară. — Unŭ fabricantŭ de maşine de cusutŭ din Viena, cu numele Alfredŭ Burkhart, s'a otrăvitŭ împreună cu soţia sa şi cu unŭ copilŭ în vêrstă de patru luni de ḑile cu ciancali. Causa, care a împinsŭ pe numitulŭ fabricantŭ, fórte stimatŭ pentru zelulŭ şi onestitatea sa, la acestŭ pasŭ desperatŭ, au fostŭ frica de a cădé în concursŭ. După cum s'a constatatŭ din scrisorile lăsate, concursulŭ era neîncunjuratŭ, căci a doua ḑi după sĕvêrşirea faptei de sinucidere, elŭ avea sĕ plătéscă mai multe cambii.

***

Naintea tribunalului corecţionalŭ. — Se judecă unŭ vagabundŭ acusatŭ de furtŭ. — Ai mai suferitŭ vr'o condamnaţiune? întrébă preşedintele. — Nu-mi aducŭ aminte, d-le preşedinte, dér suntŭ sigurŭ, că de cinci ani încóce nu mi-s'a mai întêmplatŭ nimicŭ de felulŭ acesta. — Şi cum o scii? — In totŭ timpulŭ acesta am fostŭ în închisóre!

***

Obiceiuri chineze. — In China este de obiceiu a se face invitaţiuni, dér cu condiţia d'a fi refusate. A le primi e o dovadă de-o rea educaţiune. De altă parte, fiecare se linguşesce într'una că a refuzatŭ mai multe invitaţiuni. D. Hue fù martorŭ într'una din ḑile la o mică representaţiune, care îi făcù multă plăcere. După ce unŭ locuitorŭ din Canton oferì unui vĕrŭ alŭ sĕu mai multe bĕuturi rĕcoritóre, se vĕḑù aprópe nevoitŭ de da în realitate unŭ paharŭ de vinŭ, dér sciù sĕ scape din acéstă încurcătură, ḑicêndŭ cu indignare acestui vĕrŭ rĕu crescutŭ: »— De unde vii: Cum! îţi facŭ politeţa d'a te învita, şi tu nu'mi faci politeţa d'a refuza? Unde ai învĕţatŭ aceste obiceiuri? La Mongoli; nu mai eşti rudă cu mine.« D. Hue adaogă, că indignarea acestuia era atâtŭ de mare, încât era aprópe sĕ-i vie rĕu.

***

Vêrstă mare. — La 5 ale curentei, a încetatŭ din viaţă, în comuna Cornetu-din-vale, plasa Sabaru, districtu Ilfovŭ, femeia Oprişa Negru, în vêrstă de 125 ani. — Cu acéstă ocasiă s'a petrecutŭ o scenă fórte originală: O altă femee anume Maria Savu, din comuna vecină Buda, în vêrstă de 105 ani şi veche amică a repesatei veni s'o plângă pe acésta şi se rugă într'una la Dḑeu ca s'ajungă şi ea vêrsta mórtei. Este de notatŭ că amêndouĕ aceste femei s'au bucuratŭ până acuma de o deplină sânătate şi de tóte facultăţile.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 15 Martie st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%) . . .	$90^1/_2$	—
Renta rom. amort. (5%) . .	$93^3/_4$	—
» convert. (6%) . .	$89^1/_4$	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	100	—
» „ „ (5%) . .	85	—
» » urban (7%) . .	97	—
» » » (6%) . .	$91^1/_2$	—
» » » (5%) . .	$83^1/_4$	—
Banca naţională a României	1190	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	299	—
« » » Naţională . .	225	—
Aurŭ	12.35%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

---

schimbatŭ în lupulŭ păgânŭ de cătră chiar vicarii lui Christosŭ, cei egoişti şi lacomi. .....Fundatorulŭ creştinismului a fulgeratŭ ipocrisia în farisei, lăcomia în cărturari şi tirănia la cesari, învĕţândŭ pe ómeni a se feri, câtŭ vorŭ puté, de **aluatulŭ Fariseilorŭ şi alŭ Cărturarilorŭ mincinoşi.** Astfelŭ ipocrisia şi egoismulŭ suntŭ cele mai mari viţii după spiritulŭ creştinismului: ele pascŭ superstiţia şi fanatismulŭ, cari suntŭ rădăcina atâtorŭ rele şi nefericiri!

Isus Christos găsì religia lui Moisi putredă prin multele eresii idolatre întroduse în mosaismŭ de preoţii şi cărturarii lui. Venirea unui reformatorŭ ca Christŭ era dér neapĕrată şi aşteptată; o reformă era necesară în religiunea mosaică, plină acum de atâtea prejudiţii fatale progresului şi fericirii Evreilorŭ! Christŭ basă morala sa pe Amorulŭ Deităţii şi alŭ Umanităţii: căci prin amorŭ se ţinŭ tóte în natură, prin amorŭ omulŭ póte stîrpi relele şi patimile din elŭ, şi póte fi fericitŭ. Étă spiritulŭ evangeliului regeneratorŭ: „Ceea ce ţie nu-ţi place, altuia nu face.« Morală sublimă! Cristŭ în religiunea creştină n'a datŭ preeminenţă la nici unulŭ din discipulii sĕi. Petru apostolulŭ, dreptŭ recompensă amorului ce arată învĕţătorului sĕu, primì dela Christŭ Păstorirea oilorŭ. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 28 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97.70
Rentă de hârtiă 5%	92.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.75
Bonurĭ croato-slavone	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.30
Renta de hârtiă austriacă	82.45
Renta de arg. austr.	82.80
Renta de aurŭ austr.	107.85
Losurile din 1860	139.60
Acţiunile băncei austro-ungare	864.—
Act. băncei de creditŭ ung.	307.
Act. băncei de creditŭ austr.	297.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.82
Napoleon-d'orĭ	9.82½
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.70
Londra 10 Livres sterlinge	124.45

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 30 Martie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.79	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.04	»	11.06
Imperialĭ	»	10.02	»	10.04
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	126.—	»	127.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui **I. Gross.**

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ bine voi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei.«

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ face la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.
Administr. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

...le de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.